

MATERSKÁ ŠKOLA, KYJEVSKÁ 2020/14, ROŽŇAVA

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

SLNIEČKO

Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program Slniečko
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia:	spravidla 1 až 4 roky od nástupu po plnenie školskej dochádzky
Forma výchovy a vzdelávania:	celodenná s možnosťou poldennej
Vyučovací jazyk:	slovenský
Prerokovaný na pedagogickej rade:	28.08.2023
Prerokovaný v rade školy:	18.09.2023
Schválený zriaďovateľom:	30.09.2022
Riaditeľka materskej školy	Mgr. Erika Kelemenová Podpis Pečiatka
Zriaďovateľ: Michal Domik primátor mesta	Podpis: Pečiatka

Obsah

Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zamerania školy	4
Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu	7
Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania	8
Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením, žiakov so zdravotným znevýhodnením, detí s nadaním a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania...	9
Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov	10
Učebné osnovy	11
Vyučovací jazyk podľa § 12 školského zákona	12
Hodnotenie detí	12
Charakteristika tematických oblastí podľa jednotlivých mesiacov	15

Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zamerania školy

Poslanie materskej školy upravuje zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) podľa ktorého: „Materská škola podporuje rozvoj komunikačných kompetencií, matematických kompetencií v oblasti vedy a techniky, digitálnych kompetencií, kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť, sociálnych a personálnych kompetencií, občianskych kompetencií a pracovných kompetencií. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitostami detí.“

Cieľom Materskej školy, Kyjevská 2020/14, v Rožňave (ďalej len materská škola) je nadálej v spolupráci zainteresovaných zamestnancov materskej školy udržiavať a rozvíjať **optimálnu úroveň kvalitnej materskej školy**. Materskej školy, ktorá nestráca na kvalite, ale zostáva sama sebou, teda:

- je vzdelávacia inštitúcia, ktorá plne **rešpektuje detstvo** ako hodnotu v živote človeka
- je **podnetným prostredím**, v ktorom dieťa plnohodnotne prežije detstvo
- rozvíja **pedagogické princípy** a obhajuje ich v prospech dieťaťa

Vlastné ciele materskej školy sú vypracované na základe diskusie pedagogických zamestnancov. Sú výsledkom hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania v materskej škole, analýzou trendov, ohrození aj ponúkajúcich sa príležitostí, analýzou silných a slabých stránok školy.

Vlastné ciele materskej školy:

- rozvíjať na základe využívania fyzikálneho i psychosociálneho edukačného prostredia v primeranej miere a rozsahu osobnosť dieťaťa tak, aby boli rešpektované jeho ľudské práva – práva dieťaťa, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti
- pomôcť škole nájsť cestu zmeny vedúcej k zdravšej „zelenšej“ a aktívnejšej škole a poskytnúť každému možnosť získať vedomosti, hodnoty a schopnosti potrebné pre ochranu životného prostredia

- pohybovou činnosťou zabezpečovať kvalitu telesného a motorického rozvoja, považovať šport a pohybovú aktivitu za súčasť svojho životného štýlu
- realizovať aktivity zamerané na otvorenie materskej školy verejnosti ako predpokladu k pozitívnej budúcnosti školy (spoločné výlety k poznávaniu histórie, fauny a flóry regiónu, kultúrne podujatia, projekty k lokálnemu dianiu)
- brať do úvahy tiež skutočnosť, že osobnosť dieťaťa výrazne ovplyvňuje rodina – spolupracovať s rodinou

Vlastné zameranie školy

Materská škola poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom s celodennou výchovou a vzdelávaním vo veku od troch do šiestich rokov. Materská škola poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom podľa potrieb zákonných zástupcov aj s možnosťou poldenného pobytu.

Od 1. septembra 2021 materská škola začína poskytovať povinné predprimárne vzdelávanie v zmysle § 28a odsek 1 školského zákona.

Deťom v našej materskej škole poskytujeme také možnosti, ktoré smerujú k ich rozvoju, najmä v oblastiach starostlivosti o samých seba, učíme ich slobode a zodpovednosti z nej vyplývajúcej, samostatnosti pri riešení zadaných úloh a tým viere, že dané úlohy zvládnu samy, spolupráci pri úlohách, ktoré si to vyžadujú, a viere v to, že spoločne môžeme dosiahnuť viac.

Vízia materskej školy

Vybudovať z materskej školy miesto pre všetkých partnerov, kde má každý pocit, že k nej patrí, že je predmetom záujmu a starostlivosti, že je primerane za svoje kvality a výkon oceňovaný, cíti sa isto a bezpečne.

Hlavným cieľom materskej školy je vytvárať podmienky na všestranný a harmonický rozvoj detí so zameraním na zdravý životný štýl, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je aktívny pohyb a zdravá životospráva, podmienky na prírodovednú gramotnosť a environmentálne čítanie v pokojnej a tvorivej atmosfére materskej školy.

V materskej škole ako výchovno-vzdelávacej inštitúcie má svoje nezastupiteľné miesto výchovné spoločenstvo, ktoré tvorí skupina detí v interakcii s učiteľom.

Výchovné spoločenstvo pri vytváraní priaznivej socio-emocionálnej klímy

významným spôsobom ovplyvňuje rozvíjanie pozitívnych osobnostných vlastností každého dieťaťa.

Celoročnými aktivitami vytvárame u detí pozitívny vzťah k športu, podporujeme aktivity na podporu zdravia fyzického a psychického. Vychádzajúc zo zamerania školy denne pre deti do programu dňa začleňujeme dynamické aktivity – pohybové alebo športové, v exteriéri i interiéri, v špeciálnej upravenom priestore materskej školy.

Rozširujeme aktivity a programy na **podporu zdravého životného štýlu** zapojením detí do **pohybových aktivít**: baby basketbal, detská atletika, zdravé nôžky, zdravý chrbátik, škola v prírode, predplavecká príprava, saunovanie v infrasaune, celoškolské dni športu v mesačnom intervale, cvičenie detí a rodičov.

Materská sa zapojila do medzinárodného programu Zelená škola. V rámci programu sa venujeme téme Zeleň a ochrana prírody, ktorá sa zameriava na problematiku rastlín a živočíchov, nasledujúcej téme Voda. Prostredníctvom týchto tém sa deti učia porozumieť vnútorným vzťahom v prírode a k tomu, akým spôsobom do nej zasahuje človek svojou činnosťou. Našim cieľom, ktorý sme si spoločne stanovili, je v rámci programu vytvoriť zo školského dvora učebné prostredie umožňujúce realizáciu prevažnej časti vzdelávacích aktivít z oblasti Človek a príroda zážitkovým učením. Kolégium zelenej školy tvoria rodičia detí navštievujúcich našu materskú školu a zamestnanci materskej školy.

Poslaním našej MŠ je aj dôsledná príprava detí na vstup do I. ročníka ZŠ. Preto úzko spolupracujeme so ZŠ akademika J. Hronca v Rožňave, so ZŠ Ulica pionierov v Rožňave a CPaP v Rožňave.

K efektívному naplneniu cieľov prispela spolupráca a otvorená komunikácia so zriaďovateľom Mestom Rožňava, ktorý zodpovedne pristupoval k riešeniu potrieb a požiadaviek materskej školy, spolupráca so zákonnými zástupcami, prostredníctvom ktorých sa verejnosť oboznamovala s kvalitou školy a spolupráca s partnermi školy, ktorí vytvárali škole priestor na organizovanie kultúrnych či športových podujatí a na obohatenie a spestrenie života detí v materskej škole.

Rodičom poskytujeme pomoc pri porozumení ich dieťaťu, v prípade potreby dokážeme rodine poradiť, ako pracovať s vlastným dieťaťom tak, aby sa nadalej rozvíjalo a posúvalo vpred vo vedomostiach aj zručnostiach potrebných na jeho

zaradenie do základnej školy, ale aj v jeho voľnom čase pri samostatnej alebo spoločnej hre.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť realizujeme najmä **formou hier**. Podporujeme aktívnu účasť detí na výchovno-vzdelávacej činnosti.

Podporujeme experimentovanie a bádanie detí, **hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti** vo vzťahu k vlastnému pokroku.

Rozvíjame **predčitateľskú gramotnosť** uplatňovaním špecifických metód, rozvíjame aktívne počúvanie s porozumením, využívať metódy tvorivej dramatizácie.

Implementujeme **inovačné pedagogické metódy** do výchovno-vzdelávacieho procesu s využitím **informačných a komunikačných technológií** a venujeme primeranú pozornosť rozvíjaniu kompetencií detí v tejto oblasti.

V zmysle **Dohovoru o právach dieťaťa** veku primeranou formou oboznamujeme deti s ich právami a povinnosťami v zmysle tohto dokumentu s využívaním aktivizujúcich metód interného projektu „Práva dieťaťa a šťastné detstvo“.

Materská škola je umiestnená v účelovej budove pavilónového typu v strede sídliska Juh. Materská škola je situovaná v priestrannej školskej záhrade. Členitý exteriér materskej školy je tvorený zatrávnenou záhradou s ovocnými a ihličnatými stromami, kríkmi, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho prostredia materskej školy a slúži na realizáciu rôznych organizačných foriem a metód zážitkového učenia ako aj priestor pre oddych a relaxáciu.

Nachádzajú sa tu štyri pieskoviská, moderné certifikované detské zariadenia, altánok na outdoorové vzdelávanie. Na školskom dvore sú umiestnené vyvýšené záhony, bylinková špirála, pocitový chodník, hmyzí hotel ako prvky environmentálneho vzdelávania. Ihriská sú budované tematicky, poskytujúc možnosti rôznorodých činností – loptové hry, bicyklovanie, kolobežkovanie, preliezačky, šplhanie na veže. V spolupráci s rodičmi sa vytvorilo dopravné ihrisko, ktoré umožňuje osvojovanie si pravidiel cestnej premávky.

Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

Stupeň vzdelania uvedený v § 16 ods. 2 školského zákona.

Predprimárne vzdelávanie získa dieťa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

Ak dieťa, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné, nedosiahne školskú spôsobilosť a pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, jeho vzdelávanie sa sústredí na odstránenie deficitov v rozvoji kľúčových kompetencií nevyhnutných na zvládnutie primárneho vzdelávania v základnej škole.

Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Materská škola **poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie**, v prípade záujmu rodičov poskytuje možnosť aj **poldennej dochádzky dieťaťa do materskej školy**.

Od 1. januára 2021 vstúpil do platnosti zákon č. 209/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý definuje **povinné predprimárne vzdelávanie** pre deti, ktoré dovršia päť rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého budú deti plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole. Reálne sa povinné predprimárne vzdelávanie začína uplatňovať od 1. septembra 2021.

Povinné predprimárne vzdelávanie trvá jeden školský rok, v prípade dieťaťa pokračujúceho v plnení povinného predprimárneho vzdelávania najdlhšie dva školské roky.

Dĺžka dochádzky do materskej školy je spravidla tri roky, pohybuje sa podľa rozsahu od nástupu dieťaťa až po plnenie povinného predprimárneho vzdelávania.

Školským zákonom sa ustanovilo, že povinné predprimárne vzdelávanie môžu deti plniť **aj individuálnou formou**. Individuálne (predprimárne) vzdelávanie sa chápe ako ekvivalent plnenia povinného predprimárneho vzdelávania realizovaného inštitucionalizovanou formou povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole zaradenej v sieti škôl a školských zariadení SR. Dieťa pri plnení povinného predprimárneho vzdelávania formou individuálneho vzdelávania **neprestáva byť dieťaťom kmeňovej materskej školy**.

Predprimárne vzdelávanie dieťaťa, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie podľa § 28b ods. 2 písm. a) školského zákona, teda „zo zdravotných dôvodov“, bude **zabezpečovať kmeňová materská škola v rozsahu dve hodiny týždenne**.

Denná forma výchovy a vzdelávania sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- a) v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného materskou školou pre deti, ak sa vyhlási výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia;
- b) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetky deti;
- c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa materskej školy pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, ak kvôli zdravotnému stavu alebo z iných závažných dôvodov (napr.: rodinné dôvody, ohrozovanie bezpečnosti a zdravia iných detí, ktoré sú účastníkmi výchovy a vzdelávania), nemôžu plniť povinné predprimárne vzdelávanie formou pravidelného denného dochádzania, najdlhšie počas troch po sebe idúcich mesiacov;
- d) v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však jeden mesiac, z dôvodov podľa § 150a ods. 2 školského zákona.

Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením, žiakov so zdravotným znevýhodnením, detí s nadaním a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Materská škola poskytuje podmienky pre inkluzívne vzdelávanie. Deti so zdravotným znevýhodnením sa zaraďujú do tried spolu s ostatnými deťmi.

O zaradení dieťaťa so zdravotným znevýhodnením rozhodne riaditeľ materskej školy na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast a zariadenia poradenstva a prevencie a na základe vopred prerokovaného informovaného súhlasu zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia.

Kritériá inkluzívneho vzdelávania:

Spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní výchovy a vzdelávania: všetky deti bez ohľadu na pohlavie, vierovyznanie, etnickú, jazykovú alebo kultúrnu príslušnosť, ekonomické zázemie a zdravotné znevýhodnenie alebo nadanie majú rovnaký prístup k vzdelávaniu.

Koordinované ciele a spolupráca:

Materská škola zabezpečuje intenzívnu spoluprácu s rodičmi detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pričom rodičia, deti a ďalší odborníci vytvárajú koordinovaný tím, aby sa zabezpečili konkrétnie potreby týchto detí.

Pripravenosť pedagogických zamestnancov materských škôl na inkluzívne vzdelávanie:

Materská škola vytvára podmienky na to, aby všetci pedagogickí zamestnanci boli schopní pedagogického diagnostikovania, a aby materská škola bola v úzkom kontakte s odborníkmi z

príslušného zariadenia poradenstva a prevencie. Poznatky z diagnostikovania pedagogickí zamestnanci získavajú prostredníctvom aktualizačného vzdelávania a individuálneho vzdelávania.

Inkluzívne prostredie materskej školy:

Materská škola zároveň dbá aj o odbúranie všetkých bariér, ktoré by mohli narúšať proces inkluzie vo vzdelávaní. Okrem fyzických bariér ide aj o bariéry informačné a komunikačné. Prostredie je zabezpečené tak, aby v čo najväčšej miere spájalo všetky deti.

Dieťa so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu Slniečko, podľa individuálneho vzdelávacieho programu vypracovaného v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Predprimárne vzdelávanie detí cudzincov sa zameriava na rozvíjanie elementárnych základov:

1. komunikačných kompetencií,
2. matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky,
3. digitálnych kompetencií,
4. kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky mysiť,
5. sociálnych a personálnych kompetencií,
6. občianskych kompetencií,
7. pracovných kompetencií.

Osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj osvojovanie si základov slovenského jazyka, tak, aby deti mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku.

Učebné osnovy

Učebnými osnovami sú vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Učebné osnovy sú zostavené z desiatich rámcových tematických projektov, ktoré vychádzajú zo skutočného života detí v materskej škole s prihliadnutím na aktuálne ročné obdobia, sviatky, tradície.

Charakteristika obsahových celkov stručne predstavuje základný tematický rámec od ktorého sa odvíja výchovnovzdelávacia činnosť. Realizácia jednotlivých celkov nie je časovo obmedzená, podtém si učiteľky tvoria alebo volia samé s ohľadom na aktuálne rozvojové potreby detí tak, aby poskytli deťom priestor pre ich zmysluplné učenie sa. Návrhy podtém pre učiteľky uvedené v Prílohe 1 sú orientačné, majú charakter odporúčaní. Učiteľky si môžu zvoliť navrhnuté podtém, môžu ich rozširovať, zužovať, prehlbovať podľa potrieb detí, alebo si vytvoriť vlastnú podtému v rámci daného obsahového celku a jeho charakteristiky.

Učebné stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti majú odporúčací charakter, vyjadrujú typický postup dosahovania výkonových štandardov v rámci obsahového celku. Učiteľky volia a dopĺňajú vychádzajúc z reálnych potrieb a možností detí tak, aby zabezpečili podmienky pre zmysluplné učenie sa.

Odporúčané učebné zdroje sú navrhnuté podľa reálnych podmienok a možností materskej školy. Učiteľky ich vhodne dopĺňajú podľa aktuálnej dostupnosti. Uprednostňujú učebné zdroje umožňujúce a podnecujúce aktivitu detí a prirodzenú zvedavosť.

Princípy plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti podľa Školského vzdelávacieho programu „Slniečko“:

- Vzdelávacie štandardy viazané na konkrétny obsahový celok, sa musia objaviť v pláne počas trvania obsahového celku minimálne raz, spravidla sa však objavujú aj viackrát na rôznej úrovni. Pri ich zaradení sa vždy prihliada na vzdelávacie potreby detí. Nie je určené, koľko rozvojových úrovní plánujeme. Plánovanie úrovní dosiahnutia cieľa je úplne v kompetencii učiteľky, ktorá najlepšie vie, aké sú deti v jej triede.
- Navrhnuté vzdelávacie štandardy jedného obsahového celku sú voliteľné aj pre iné obsahové celky.
- V plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti sa vždy objavia aj vzdelávacie štandardy, ktoré nie sú zaradené explicitne v obsahovom celku. Tieto štandardy sú voliteľné učiteľkou v konkrétnej triede a preto sa nemusia objaviť v plánoch inej triedy a inej učiteľky.
- Učiteľka pri plánovaní dbá o vyvážený pomer zamerania činností podľa vzdelávacích oblastí a oblastí rozvoja osobnosti dieťaťa. Pomer zaradenia

vzdelávacích oblastí ovplyvňuje aj aktuálna téma obsahového celku ako aj jej charakter.

- V pláne sa vždy musia objaviť aj zdravotné cvičenia. Sú premyslene naplánované tak, ako ostatné aktivity a sú každodennou súčasťou denného poriadku materskej školy. Realizujú sa pred jedlom a pri dodržaní základných hygienických zásad.
- Dominujú činnosti a aktivity, pri ktorých je dieťa aktívne, s využitím jeho zvedavosti, zážitkov a skúseností, pasívne učenie sa obmedzuje na minimum.
- Naplánované činnosti a aktivity ako aj ich množstvo musia rešpektovať tempo učenia sa detí a ich individuálnych a vekových osobitostí, bez zbytočného preťažovania.
- Učenie sa odvíja od doposiaľ získaných vedomostí, prekonceptov dieťaťa, neučíme to čo vedia, ale snažíme sa vedomosti správne a v dostatočnej miere rozvíjať, obohacovať a posunúť ich na vyššiu úroveň.

Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie v materských školách sa uskutočňuje v slovenskom jazyku alebo v jazyku príslušnej národnostnej menšiny podľa § 12 školského zákona.

Hodnotenie detí

Konkrétnе zameranie a formy hodnotenia detí sú vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy vypracovanom v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 541/2021 Z. z.

Cieľom hodnotenia detí je posudzovanie a posúdenie ich aktuálnej úrovne rozvoja osobnosti v jednotlivých oblastiach výchovy a vzdelávania, ktoré sa využíva pre ďalšie plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti za účelom rozvíjania kompetencií dieťaťa a jeho ďalších pozitívnych rozvojových zmien.

Kritériá hodnotenia:

- **Etiologické hľadisko** – nesledujeme len aktuálny stav, ale musí na prvom mieste hľadať príčiny problémov (úspechov) detí. Zvyčajne existuje nie jedna, ale niekoľko príčin, ktoré spolu súvisia a podľa nich je možné hľadať príčiny úspechu, prípadne nevyužitia potencialít dieťaťa.

- **Komplexné hľadisko** – na každý jav v pedagogickej diagnostike sa treba pozerať z viacerých uhlov pohľadu, nechápať ho izolované. Konkrétny prípad dieťaťa nie je len jeho prípadom, ale aj prípadom celej rodiny a sociálneho prostredia.
- **Spolupráca viacerých diagnostikov** – pri diagnostickej práci je vhodné, aby si učitelia navzájom svoje informácie vymieňali a navzájom sa informovali o tom, čo zistili počas diagnostikovania. Zároveň je vhodná aj spolupráca učiteľa a rodiča.
- **Hľadisko longitudálneho sledovania** – určitý jav sa sleduje v priebehu a vo vývoji a nielen počas krátkodobého pozorovania.
- **Hľadisko individuálneho prístupu** – individuálny prístup učiteľa k dieťaťu je predpokladom porozumenia a dôvery.
- **Spájanie diagnózy s prognózou** – okrem zistenia stavu a hľadania príčin je rovnako dôležitá aj prognóza, teda stanovenie pedagogických opatrení.

Formy hodnotenia, reflexie a sebareflexie: oblastami hodnotenia sú oblasti rozvoja osobnosti dieťaťa podľa štruktúrovaného diagnostického portfólia.

Učiteľky v jednotlivých triedach vedú diagnostické portfólio dieťaťa, ktoré slúži ako dokument poskytujúci pohľad o rozvoji osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach a podklad pre vstupnú, priebežnú a výstupnú diagnostiku detí.

Formatívne hodnotenie - priebežné každodenné hodnotenie dieťaťa počas školského roka prostredníctvom metód slovného hodnotenia, pedagogického pozorovania, rozhovoru, analýzy produktov činností a procesov, ktorými vznikli, každé dieťa má svoje portfólio, ktoré je kľúčovou formou dokumentovania.

Sebahodnotenie detí prostredníctvom autokorektívnych pomôcok (logiko-primo), jednoduché slovné alebo symbolické sebahodnotenie.

Sumatívne hodnotenie - zhrňujúce hodnotenie, ktoré konštatuje stav dosiahnutia úrovne po dlhšom časovom úseku, napríklad výstupné diagnostikovanie, alebo posudzovanie školskej spôsobilosti. Zhrňujúce hodnotenie realizujeme dvakrát do roka (polročné a koncoročné hodnotenie), u detí rok pred plnením školskej dochádzky formou testovania školskej spôsobilosti interne hodnotia učiteľky na triede a po písomnom súhlase zákonného zástupcu dieťaťa môže hodnotiť aj externý posudzovateľ psychológ v spolupráci s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Rožňave.

Charakteristika tematických oblastí podľa jednotlivých mesiacov

Charakteristika témy:

Obsahový celok ***Škôlka a život v nej***, je orientovaný prioritne na podporu socializácie a adaptácie detí na nové prostredie materskej školy. Budovanie pocitu ich bezpečia, spokojnosti, pozitívneho vzťahu a spolupatričnosti v novom kolektíve.

Postupujeme od predstavovania sa, zoznamovania sa s kamarátmi, nadväzovania priateľských vzťahov a k vzájomnej spolupráci. Deti spoznávajú zamestnancov materskej školy, ktorých sa učia správne oslovovať a vedieť pozdraviť sa.

Poznávanie vnútorného prostredia materskej školy, bezpečnej orientácií v jej priestoroch, exteriéri ako aj jej okolí, pozorovanie prírodného prostredia materskej školy, všetko na základe zážitkov a skúseností. Našim zámerom je spoločne vytvoriť pravidlá spolužitia a komunikácie, ktorými sa riadime v každodenných činnostiach. Zameriavame sa na postupné orientovanie a vnímanie širšieho okolia dieťaťa (trieda, materská škola, mesto, krajina).

V obsahovom celku sa preto venujeme následne poznávaniu mesta Rožňava ako svojho domova v rámci tradičných osláv Dní mesta Rožňavy, národnú spolupatričnosť a porozumenie konceptu národnosti podporujeme poznávacími aktivitami prezentujúcimi symboly, prírodné krásy, pamiatky a dominanty Slovenska.

Rozvíjame primerané poznatky o ochrane prírody, základné návyky ekologického konania. Oboznamujeme deti so hlavnou tému certifikačného obdobia Zelenej školy.

Charakteristika témy:

Obsahový celok ***Čarowná jesen*** je orientovaný na rozvíjanie poznatkov detí o ročnom období jeseň, prostredníctvom aktívneho poznania a zážitkového učenia. Zároveň podporuje pozitívne vzťahy detí k prírode a jej ochrane. Ťažiskom obsahového celku je pozorovanie zmien a premien v prírode v spojitosti s ročným obdobím, objavovanie typických znakov ročného obdobia ako sa príroda vyvíja a mení vplyvom počasia, pozorovaním jesenného počasia a s tým súvisiacich prírodných procesov a javov (farbenie a opadávanie listov stromov a kríkov, vietor, dážď, hmla...). Estetické hodnoty prírody, jej krásu a jedinečnosť podporíme v pripravovaných aktivitách, kde dáme priestor kreativite detí, uplatňovaniu ich individuálneho farebného videnia, precítanie jesennej atmosféry. V prepojení s jesenným ročným obdobím upriamime pozornosť na dozrievanie plodov, ovocia a zeleniny. Zážitkovým učením, rôznymi ochutnávkami zdôrazňujeme a viedieme deti ku konzumácii ovocia, zeleniny, spôsoboch a možnostiach odkladania na zimu (zaváranie, sušenie, mrazenie...) Využívame možnosti aktívneho učenia pozorovanie, experimentovanie, bádateľské metódy, praktické a estetické činnosti s využitím všetkých zmyslov dieťaťa. Zámerom obsahového celku je navodiť potrebu jest' pestrú a vyváženú stravu, obmedzovať sladkosti a iné nezdravé návyky, a tým vytvárať postoje k zdravému životnému štýlu a kritického myslenia dieťaťa. Čaro jesennej prírody využívame pri pohybových hrách a otužovaní vetrom na čerstvom vzduchu, vychádzkach a výletoch v prírodnom okolí MŠ.

Prehlbovať lásku a úctu k starým rodičom a starým občanom vôbec. Vštepovať deťom mravné prvky: ohľaduplnosť a tolerancia. Všímať si na starkých ich vekom overenú múdrost, lásku a starostlivosť. Umocniť u detí pocit, že starkí sú pre nás dôležití, potrební a je nám s nimi dobre

Zameriavame sa na upevňovanie citových väzieb k starým rodičom. Deti sa učia prejavovať úctu k starším ľuďom, poznávať ich život, múdrost a životné skúsenosti. *Deti sa prezentujú programom pre starých rodičov na triednych podujatiach Úcta starším.*

Charakteristika témy:

Zámerom obsahového celku **Zdravá škôlka** je utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k zachovaniu zdravia v bežných i krízových situáciách. Cieľom je priblížiť informácie o zdraví, chorobách, rozlišovať zdravé a nezdravé potraviny, dodržiavať zásady ochrany zdravia s pomocou dospelých, zoznamovať sa so stavbou ľudského tela a funkciou jednotlivých orgánov, s dentálnou hygienou (návšteva dentálneho hygienika). Využitím protidrogového programu Filipove dobrodružstvá pre 5-6-ročné deti podporovať ich kritické myšlenie pri zdôvodňovaní a argumentácií rozlišovania príčin možného nebezpečenstva a poškodenia zdravia a utvárať pozitívny postoj k svojmu organizmu. Cielene sa zameriava aj na vytváranie pozitívneho vzťahu k športu, pohybu a telesným činnostiam ako neoddeliteľnej súčasti zdravého životného štýlu. Utvárame elementárne predstavy o zmyslových orgánoch a niektorých vnútorných orgánoch. Podporujeme vytváranie pozitívnych postojov k svojmu telu, kresbou znázorňujeme ľudskú postavu. Správne sa starám o svoje telo – prostredníctvom rozhovorov, názorných príkladov, ale aj vlastných skúseností rozlišujeme a pomenujeme aktuálne telesné pocity, ktoré signalizujú stav zdravia a stav choroby. Uvedomujeme si význam správnych hygienických návykov, najmä vo vzťahu k vlastnej osobnej čistote a starostlivosti o svoje telo ako predpokladu zachovania svojho zdravia. Chápeme význam zdravej výživy ako súčasť zdravého životného štýlu.

Charakteristika témy:

Obsahový celok **Zimné očakávania** sa zameriava najbližšiu charakteristiku, vlastné vnímanie a prežívanie atmosféry predvianočných zvykov a tradícii v časovej postupnosti od Ondreja do Troch kráľov. Obsahový celok vytvára priestor pre sebavyjadrenie dieťaťa prostredníctvom rôznych foriem umenia, hľadanie a uvedomovanie si jeho vlastného tvorivého potenciálu, utváranie povedomia o tradíciah našej kultúry a dôležitosti spoločného zdieľania radosti pre pocit spolupatričnosti s ľuďmi aj so svetom, obdarovávaním svojich najbližších a trávenie spoločného času počas sviatkov. Našim zámerom je rozvíjať predstavivosť, tvorivosť praktické zručnosti, estetické cítenie detí pri vytváraní jednoduchých výrobkov (ako adventný veniec, vianočná ikebana, ozdoby na stromček, vianočná výzdoba, zdobenie stromčeka, darček pod vianočný stromček, pečenie medovníkov).

Atmosféru čarowných zimných sviatkov si deti priblížia počúvaním hudobných ukážok, kolied, piesní a zúčastnia sa veselého stretnutia s Mikulášom, kde sa zameriame na kultivované vystupovanie detí pri recitovaní riekaniek, básni, speve piesní, kolied pred obecenstvom. Podporíme u detí osvojovanie si kultivovaného správania s dodržiavaním základných pravidiel slušnosti, vnímanie a rozoznávanie pozitívnych a negatívnych emócií a vlastností u seba a u druhých osôb (detí i dospelých) presadzujúc taktné usmerňovanie dieťaťa, ktoré ho vedie k elementárnej sebareflexii. *oboznamovať deti s blížiacimi sa sviatkami Vianoc.*
Priblížime detom vianočné tradície v rôznych krajinách Európy.

Vedieme deti k tomu, aby Vianoce chápali nielen ako sviatok spojený s materiálnym obdarovávaním, ale poukazovať na jeho duchovné hodnoty.

JANUÁR

**Pod snehovou
perinou**

**Na Nový rok
o slepačí
krok**

**Zimné
kráľovstvo**

Zimné športy

Pomôžme zvieratkám a vtáčikom

Charakteristika témy:

Obsahový celok ***Pod snehovou perinou*** je zameraný na aktívne prežívanie krásy zimného počasia, ročného obdobia zima, poznávanie fyzikálnych a prírodných zákonitostí rôznych prírodných javov prostredníctvom pozorovania, bádateľskými aktivitami. V tematickom projekte vytvárame príležitosti k praktickému skúmaniu vlastností snehu a ľadu, vytvárame možnosti na obdivovanie krás zimnej prírody v blízkom okolí. Otužovaním v chladnejšom počasí, prostredníctvom rôznych hier so snehom a sezónnymi športovými aktivitami. Deťom približujeme a umožňujeme poznávať rôzne druhy zimných športov aj pomocou rôznych videonahrávok, videí a obrazového materiálu s využitím multimédií. V obsahovom celku sa deti postupne oboznamujú so životom zvierat a vtákov v zime, v blízkom okolí pozorujú zvieratá a vtáky, ich život v zime. Praktickými činnosťami deťom vstupujeme potrebu pomáhať lesným zvieratám a vtákom počas zimy. Na základe využitia vyjadrovacích schopností detí vyjadrujú vlastné myšlienky súvisiace s ich poznatkami v starostlivosti o zvieratá a vtáky v zime. Na základe činnosti, ktoré deti pravidelne vykonávajú, orientovať sa v časových súvislostiach dňa, týždňa, roka a prostredníctvom rozlišovania podstatných znakov-fázy dňa. Adekvátne používať pojmy vyjadrujúce časové súvislosti: včera, dnes, zajtra, dávno, teraz, potom. Vedieť vymenovať názvy dní v týždni a uvedomiť si rozdiely medzi pracovným dňom a voľným dňom. Chápať časovú postupnosť a striedanie ročných období.

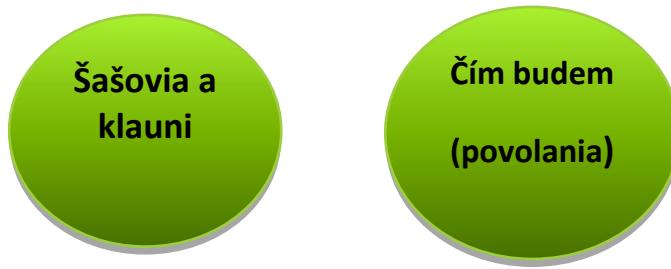
FEBRUÁR
Fašiangy

Moje rúčky objavujú

Svet plný tvarov

Charakteristika témy:

V rámci obsahového celku **Fašiangy** deti oboznamujeme s ľudovými zvykmi a tradíciami na Gemeri v období Fašiangov. Aktívne sa zúčastňujeme na príprave a oslavách karnevalovou výzdobou interiéru materskej školy.

V praxi využívame manipuláciu s rôznymi predmetmi, spoznávame a určujeme materiál, z ktorého sú vyrobené predmety, akého sú tvaru a farby, podľa požadovaných kritérií ich triedime, objavujeme tvorivé možnosti využitia týchto materiálov: prednostne sa sústredíme na prírodné materiály – drevo, kameň, uhlie, šúpolie, perie, vlna a pod. Utvárame návyky ochrany pri manipulácii s rôznymi predmetmi. Na základe rozpoznávania rôznych materiálov sa rozvíjame recyklačné *spôsobilosti – triedenie odpadu*.

Obsah je orientovaný na poznávanie rôznych druhov profesíí a ich pracovných náplní, ako aj niektorých tradičných remesiel, pracovných nástrojov, rôznych materiálov (farba, tvar, štruktúra, materiál), tiež predmetov. Zameriavame sa na zážitkové učenie detí pozorovaním profesíí, exkurziami či pripravenou návštuvou, besedou (pekár, hrnčiar...). Tematické zameranie profesie remeslá prepájame s organizovaním fašiangového karnevalu, kde si deti zábavnou formou prostredníctvom masiek a kostýmov upevňujú poznatky o rôznych profesiách. *Využívať digitálne pomôcky pre predškolský vek, ovládať digitálne pomôcky a hry. Spoznávať materiály predmetov prostredníctvom bádateľských aktivít – Dopoludnie s digitálnymi technológiami.*

Charakteristika témy:

V rámci obsahového celku **Jar klope na dvere**, u detí prehľbjujeme poznatky o prebúdzaní prírody na jar. Pozorujeme a pomenujeme zmeny v prírode, deti viedieme k vnímaniu prírody všetkými zmyslami. Cielenými aktivitami skúmame klíčenie a rast rastlín.

Poznávame kolobeh vody – Putovanie kvapky vody. Následne upriamime pozornosť detí na význam vody pre človeka, ako predchádzať znečisťovaniu a poškodzovaniu životného prostredia, Následne upriamime pozornosť detí na význam vody pre človeka, ako predchádzať znečisťovaniu a poškodzovaniu životného prostredia.

Oboznamujeme sa s rôznymi druhmi kníh od rozprávkových a detských titulov cez náučné encyklopedické až po používanie dostupných digitálnych hračiek i digitálnych technológií, vytvárame predpoklady pre rozvoj emocionálneho prežívania a celkovej inteligencie detí. Využívame zážitkové učenie návštevou napr. knižnice, kníhkupectva, špecializovaných obchodov s IKT. Všímame si súvislosť medzi ilustráciou a textom. Oboznámime sa s autorom aj názvom knihy. V rozmanitých tvorivých estetických aktivitách uplatňujeme zážitky z počúvania rozprávok, prezerania ilustrácií v literárnych dielach. Motivujeme deti vyjadrovať hodnotiace úsudky, podnecovať autonómiu konania a myslenia. Spoločne vyberáme pozitívnu literatúru, učíme deti rozlišovať fikciu od reality, pozeráme si dokumentárne filmy primerané veku. Viedieme deti k tomu, aby nepreberali z médií negatívne modely správania.

Charakteristika témy:

Obsahový celok ***Dotkni sa zeme***, rozvíja prírodovednú gramotnosť, ekologické myslenie a konanie detí na základe doterajších získaných poznatkov, vlastných zážitkov a skúseností. Jeho zmyslom je poskytnúť priestor aktívneho, zážitkového učenia sa detí smerujúceho k vytváraniu pozitívneho vzťahu dieťaťa k prírode tak, aby chápalo a hodnotilo vzťahy medzi človekom a životným prostredím, prispievalo k ochrane rastlinnej a živočíšnej ríše i k starostlivosti o blízke prírodné okolie. Vychádzame z aktuálneho ročného obdobia jar, ktoré je pre deti atraktívne, vzhľadom k možnostiam, ktoré im ponúka pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti. Zameriavame sa na bezprostredné pozorovanie prírodných krás, procesov a javov, poznávanie fauny a flóry v okolí materskej školy. Deti aktívne zapájame do osláv veľkonočných sviatkov, ktoré sú oslavou prebúdzania sa prírody. Oboznamujeme ich s tradíciami, rituálmi a zvykmi počas veľkonočného obdobia, zaangažujeme ich pri výzdobe tried, priestorov materskej školy s využitím rôznych metód a techník s použitím prírodného a odpadového materiálu.

Obsahový celok je tiež orientovaný na dopravnú výchovu, získanie a upevňovanie vedomostí o cestnej premávke a s tým súvisiacich základných pravidiel správania sa chodcov, cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov, ako účastníkov cestnej premávky. Našim zámerom je rozvíjanie schopnosti odhadnúť riziká, ktoré môžu vzniknúť nedodržaním týchto pravidiel a viest' deti k bezpečnému spôsobu pohybu na komunikáciách a v dopravných prostriedkoch. Zameriame

sa na postupné poznávanie a rozlišovanie dopravných prostriedkov a miesta ich pohybu a rozlišovanie niektorých vybraných dopravných značiek. Organizujeme besedu s dopravným policajtom, kde sa deti prakticky oboznámia s pravidlami, riešiť budú jednoduché dopravné situácie s pomocou príslušníka dopravnej polície.

Obsah témy a jeho realizácia vytvára u detí elementárne predstavy o rozmanitosti vesmíru, o plynutí času, o počasí. Slnko, Mesiac, hviezdy, planéty – stimuluje detské bádanie s postojom prirodzenej zvedavosti pri objavovaní tajomného vesmíru. Pomáha poznať a porozumieť rôznorodosti širšieho obklopujúceho prostredia.

Charakteristika témy:

Obsahový **Rodina**, je zameraný na vnímanie okolitého prírodného prostredia (zvieratá a mláďatá) a pri príležitosti sviatku Dňa matiek venujeme pozornosť rodine. Ťažiskom obsahového celku je poznávanie, určovanie, rozlišovanie zvierat a ich mláďat. Praktickými činnosťami rozlišujú živú a neživú prírodu. Prostredníctvom vychádzok poznávajú a rozlišujú rôzne ekosystémy – lúka, les rybník, potok, rieka.

V prepojení so sviatkom Dňa matiek deti poznávajú blízkych členov rodiny, ich postavenie, funkciu, vnímajú vzťahy v rodine, aktívne prežívajú oslavu tohto sviatku.

Téma je zameraná na rozvoj stupňujúceho preberania hodnôt vlastnej kultúry a smeruje k vytváraniu lepších sociálnych vzťahov a komunikácie. Cieľom je využívať komunikáciu a jej prostriedky na vyjadrenie myšlienok, pocitov a skúseností o živote v rodine, ako aj na rozvíjanie citových vzťahov medzi detmi a dospelými. Deti vyjadria svoj vzťah k mamičke a celej rodine aktívou prípravou a prezentáciou sa na triednom podujatí. Téma smeruje k elementárnym poznatkom o narodení bábätka a následnej starostlivosti oň.

Cieľom témy je bližšie priblížiť deťom domov ako pojem, ale i ako miesto, odkiaľ pochádzame, kde žijeme a kde je nám dobre. Deti si uvedomujú širší obsah pojmu domov, domov ako naša vlast a krajina. Podtéma sa zameriava na poznávanie svojej vlasti, smeruje k vytváraniu elementárneho poznania hlavného mesta, štátnych symbolov, kultúrnych pamiatok a geografických charakterísk Slovenska a blízkeho regiónu.

Charakteristika témy:

Obsahový celok ***Tešíme sa na leto***, je orientovaný na oboznamovanie sa s ročným obdobím letom, sezónnymi činnosťami, otužovanie sa vodou, vzduchom. Organizujeme výlety do okolia zamerané na spoznávanie prírodných krás v okolí ako aj ochranu blízkeho životného prostredia. Zameriame sa na rozvíjanie tvorivej osobnosti detí, ich vzájomnú spoluprácu a komunikáciu, na radostné vstrebávanie sviatku Medzinárodného dňa detí a prichádzajúcej letnej atmosféry. Pripravujeme spolu s deťmi aktivity a činnosti zamerané na poznávanie detí iných krajín, kultúr, rozvíjame ich medzikultúrne pochopenie, empatiu a toleranciu. Chceme pripravovať deti na život v spoločnosti v duchu porozumenia, tolerancie a priateľstva medzi ľuďmi, národmi, národnostnými, etnickými aj náboženskými skupinami. V obsahovom celku sa ďalej venujeme plánovaniu miest pobytu a trávenia letných prázdnin, poznávaniu prírodných krás okolia, a pomenovávaniu exotických zvierat, prostredníctvom exkurzií a výletov do okolitých jaskýň, zoologickej záhrady prostredníctvom zážitkového učenia rozširujeme vedomosti detí v oblasti prírodovednej gramotnosti. Následne upriamime pozornosť detí na význam vody pre človeka, ako predchádzať znečisťovaniu a poškodzovaniu životného prostredia, orientovať sa v odlišnosti rôznych ekosystémov- lúka, rybník, potok, jazero, les. Dokázať pomôcť v nepredvídateľných situáciách, mať vedomosti o ochrane svojho zdravia počas leta a jeho prípadných nástrahách. Pripravíme slávnostnú rozlúčku predškolákov s materskou školou.

Odporúčané stratégie počas celého roka

- ranný kruh
- písanie ranného odkazu
- plánovanie činnosti deťmi
- pohybové, zdravotné a relaxačné cvičenia
- telovýchovné chvíľky
- grafomotorické hry a cvičenia
- prstové hry
- hudobné hry
- hry zamerané na citlivosť sluchu a sluchovú diferenciáciu
- artikulačné, rečové, sluchové a rytmické hry so slovami
- muzikoterapia
- matematické hry
- jazykové hry
- výtvarné hry a experimentovanie
- kresba, maľba, modelovanie
- demonštrovanie učiteľkou
- rozprávanie učiteľky
- rozhovor
- priame pozorovanie
- prezeranie kníh a encyklopédíí
- maľované čítanie, písanie
- spoločné čítanie
- reprodukovanie príbehu
- tvorba príbehu
- dramatizácia tematického príbehu
- tematická diskusia
- brainstorming
- pojmové mapovanie
- tvorivá dramatika
- bádateľské aktivity (deskriptívne, historické, experimentálne)
- porovnávacie, induktívne, deduktívne alebo analyticky-syntetické myšlienkové postupy riešenia úloh a problémov,
- problémové úlohy
- tematické vychádzky a pozorovanie prírody
- turistická vychádzka

Odporučané učebné zdroje

- výučbové programové softvéry v počítačoch (napr. Výlety šaša Tomáša, FlowWorks...)
- pracovné zošity a pracovné listy
- detská autorská a ľudová literatúra
- encyklopédie
- spevníky a zborníky piesní
- metodické zásobníky zdravotných, pohybovo-relaxačných cvičení a pohybových hier
- spevníky a zborníky piesní
- zborníky prstových cvičení
- zásobník relaxačných hier
- Hry a riekanky detí predškolského veku, Našim deťom
- Edukačnými hrami poznávame svet
- Odborná literatúra Dieťa a svet, Škola hrou a literárne pomôcky – pomôcky obsahujúce písaný text (slovníky, lexikón, encyklopédia a iné)
- metodické príručky
- Interaktívna tabuľa
- CD, DVD – nosiče (rozprávky, hudobné nahrávky detských ľudových a umelých piesní, nahrávky väčnej hudby, relaxačnej hudby)
- digitálne záznamy – počítačové programy a digitálne záznamy textu (rôzne prezentácie v Power Pointe), obrazu a zvuku.
- internetové stránky so zameraním na edukáciu
- programovateľná včielka Bee -Bot, podložka
- exteriér MŠ, ekoaltánok
- ihrisko s preliezačkami
- dopravné ihrisko a bicykle, kolobežky, odrážadlá,
- výtvarný materiál
- obrázkový materiál,
- demonštračné modely, plošné geometrické tvary, priestorové geometrické tvary – kocka, guľa, valec, ihla
- špeciálne pomôcky – na znázornenie – prírodných javov, napr. magnety, batérie a žiarovka, lupa, mikroskop
- záznamové hárky na bádateľské aktivity
- kalendár počasia
- detské hudobné nástroje
- maňušky, bábky, rekvizity, paravány, kostýmy

Tematické zameranie učebných osnov	
September Škôlka a život v nej	V našej materskej škole
	Moji kamaráti
	Kto nám pomáha
	Moje mesto Rožňava
Október Čarowná jeseň	Čaro a farby jesene
	V dedkovom sade
	Úroda na poli
	Les a jeho tajomstvá
November Zdravá škôlka	S babičkou dedkom dobre je
	Kto som – aký som
	V zdravom tele zdravý duch
	Zdravé zúbky nebolia
December Zimné očakávania	Čižmičky do dažďa
	Návšteva Mikuláša
	Od Lucie do Vianoc
	Tešíme sa na Vianoce
Január Pod snehovou perinou	Na Nový rok o slepačí krok
	Zimné športy
	Pomôžte zvieratkám a vtáčikom
	Zimné kráľovstvo
Február Fašiangy	Moje rúčky objavujú
	Šašovia - klauni
	Čím budem
	Svet plný tvarov
Marec Jar klope na dvere	Príroda sa prebúdza
	Jarné kvety
	Kúzelný svet rozprávok
	Putovanie kvapky vody
Apríl Dotkní sa zeme	Posolstvo Veľkej noci
	Zem volá o pomoc
	Dopravné prostriedky
	Dopravné značky
	Vesmír a my
Máj Rodina	Narodil som sa svojim rodičom
	Zvieratá a ich mláďatá
	Pri rybníku
	Ľúbitim svoju vlast'
Jún Tešíme sa na leto	Týždeň plný zábavy
	Čo sa skrýva v tráve
	Exotické zvieratá
	Je tu leto

Literatúra

- DOUŠKOVÁ, A., PORUBSKÝ, Š. 2009. *Didaktický model materskej školy*. Banská Bystrica: PF UMB, 2009. ISBN 978-80-8083-660-3.
- KOLEKTÍV AUTOROV: *Metodika predprimárneho vzdelávania*. Bratislava: Expresprint s. r. o., Partizánske, 2011. ISBN 978-80-968777-3-7
- KOSOVÁ, B. 1998. *Hodnotenie ako prostriedok humanizácie školy*. Banská Bystrica: Metodické Centrum. ISBN 80-8041-199-9
- *Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách*, Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2016.
- *Dodatok ku štátному vzdelávaciemu programu - 2022*
- *Manuál Predprimárne vzdelávanie detí(spracované podľa právneho stavu účinného od 1. januára 2021)* číslo: 2021/9804:1-A2110
- PUPALA, B., VANČÍKOVÁ, K. a kol. 2021. *Povinné predprimárne vzdelávanie: sprievodca cieľmi a obsahom*. Bratislava: ŠPÚ, 2021. ISBN: 978-80-8118-260-0
- VARGOVÁ, M. 2021. *Povinné predprimárne vzdelávanie v praxi*. Bratislava: Dr. JosefRaabe Slovensko, s. r. o., 2021. ISBN 978-80-8140-459-7
- *Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*.
- *Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*
- *Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*
- [Vyhľáška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 541/2021 Z. z. o materskej škole](#)
- *Vyhľáška MŠVVaŠ SR č. 1/2020 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov*

Program ZELENÁ ŠKOLA- prírodovedná gramotnosť a environmentálna výchova

Všeobecné ciele programu :

- pomôcť škole nájsť cestu zmeny vedúcej k zdravšej „zelenšej“ a aktívnejšej škole a spoločnosti,
- podporovať činnosti vedúce k environmentálnemu správaniu sa školy, ako je prevádzka školy v medziach platných environmentálnych právnych predpisov, prevencia pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia, udržateľná spotreba zdrojov, environmentálna výchova a vzdelávanie detí, zamestnancov školy a spolupráca s miestnou komunitou a okolitým svetom,
- plniť aktivity a úlohy spracované v Environmentálnom akčnom pláne školy vypracované na základe Environmentálneho auditu školy.

Ciele materskej školy v oblasti prírodovednej gramotnosti detí a environmentálnej výchove:

- poskytovať priestor a cielené aktivity zmysluplnie naplánované v Environmentálnom akčnom pláne Zelenej školy, ktoré dieťaťu pomáhajú porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka, pochopiť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných zážitkov a skúseností sa aktívne podieľať na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia,
- činnostným, bádateľským charakterom vzdelávacích aktivít a činností, metódami priameho pozorovania a experimentovania umožniť detom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, postupne si uvedomovať podstatu a dôležitosť prírodovedných poznatkov a ich aplikácie v praktickom živote.

Vzdelávacie štandardy: pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti v oblasti prírodovednej gramotnosti a environmentálnej výchovy vychádzame zo vzdelávacích štandardov **vzdelávacej oblasti Človek a príroda**, ktoré prirodzene prepájame s ostatnými vzdelávacími oblastami školského vzdelávacieho programu a zaraďujeme ich do obsahových celkov.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- pozorovanie v bezprostrednom okolí,
- pokus, bádateľské aktivity, experimentovanie
- exkurzia, výlet do prírodného okolia
- turistická vychádzka
- tematické vychádzky
- prezentácia
- priama činnosť detí, praktické činnosti
- tvorivé a konštrukčné aktivity
- práca s prírodným a odpadovým materiálom
- rozhovor, diskusia, beseda,
- brainstorming
- pomocné činnosti v školskej záhrade
- starostlivosť o zeleň v interiéri a exteriéri
- prezeranie encyklopédii
- využívanie digitálnych technológií, internet
- zber papiera
- burza šatstva
- tvorivé dielne
- rôzne tematicky zamerané aktivity aj v spolupráci s rodičmi (deň bez áut, deň vody, deň zdravej výživy- zdravé mňamky...)

1. Škôlka a život v nej

- Rozvíjať tvorivé a environmentálne myslenie- oboznámiť s cieľmi Zelenej školy, zhotoviť nástenku podľa environmentálneho kalendára, spoluúčasť detí, rodičov na vypracovaní Environmentálneho auditu školy.
- Utvárať pozitívny vzťah k prírode a životnému prostrediu- organizovanie jesenných vychádzok do blízkeho, prírodného okolia s priamym pozorovaním prírody.
- Poznávať alternatívne spôsoby dopravy šetrné k životnému prostrediu, zapojiť sa do informačnej kampane za čistejšie ovzdušie.
- Pozorovať a poznávať zmeny v kríkoch a stromoch- ako sa menia kríky a stromy - sfarbenie, štruktúra listov, zber listov, lisovanie, vytvoriť herbár, vyhotoviť náučný chodník.
- Starostlivosť o školský dvor – zbieranie odpadkov podľa harmonogramu tried.

2. Farebná jeseň

- Poznávať plody jesene priamo v prírode, výstavka jesenných plodov , tvorivé aktivity s prírodninami (gaštany, žalude, zemiaky, tekvice, zelenina, ovocie v školskej záhrade ich zber, význam a spracovanie).
- Zúčastniť sa jesennej turistickej vychádzky, výlet do obce Betliar.
- Zapojiť sa aktívne do informačnej kampane o význame zberu papiera a recyklácie- organizácia zberu papiera so slávnostným vyhodnotením.
- Viesť deti k zdravému životnému štýlu prípravou série ochutnávok Zdravé mňamky (ovocie a zelenina, pochúťky z ovsených vločiek, zeleninové pomazánky, mliečne pochúťky) v rámci Svetového dňa zdravej výživy.

3. Zdravá škola

- Prebúdzať enviromentálne cítenie a elementárne ochranárske postoje-výroba vtáčich búdok, vytvoriť kôpku konárov, raždia na prezimovanie ježka, zbierať materiál na zimné prikrmovanie vtákov- zrnká z ovocia, starostlivosť o hmyzí hotel.
- Pozorovať a poznávať, čo s zmenilo v počasí- určovať silu a smer vetra, počúvať jeho zvuky, napodobňovať-pozorovať pohyb oblakov, let vtákov, vyrobiť si šarkana a púšťať ho.

4. Zimné očakávania

- Zaujať pozitívne postoje k zvieracej ríši- kŕmenie zvierat, vtáctva – vianočný stromček pre zvieratá.
- Pozorovať zimnú prírodu v okolí.
- Viesť ku každodenným pohybovým aktivitám na čerstvom vzduchu aj v zimnom ročnom období..
- Realizovať pečenie medovníkov z alternatívnych druhov múk, pozorovať a prakticky sa podieľať na pracovnom postupe prípravy tradičného vianočného pečiva.

5. Pod snehovou perinou

- Pozorovať prírodné javy na vodných tokoch v blízkom okolí- tematická vychádzka.
- Bádateľskými aktivitami a experimentovaním umožniť deťom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov (mrznutie, topenie...).
- Zapojiť sa do týždňa bieleho športu- sezónne a tvorivé aktivity so snehom, vychádzka na klzisko s pozorovaním.

6. Fašiangy

- Bádateľskými aktivitami a experimentovaním umožniť deťom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov (mrznutie, topenie...). Všímať si podstatné vlastnosti prírodných javov- ľad, cencúle, mráz, metelica, odmäk. Skúmať vlastnosti snehu (suchý, sypký, stlačený, zľadovatený) – experimentovanie.
- Poznávať prírodné javy ovplyvnené počasím - určovať silu a smer vetra, skúmať vlastnosti snehu a ľadu.

- Zúčastniť sa exkurzie do miestnej pekárne zameranej na alternatívne druhy múky, zdravší spôsob stravovania sa, porozumenie procesu od zrniečka po chlebík.

7. Jar klope na dvere

- Zhotoviť leporelo, plagát, leták tvorivými činnosťami z odpadového materiálu venované problematike ochrany prírody a zdravej výživy (kuchárska kniha so zdravými receptami, ako čistiť ekologicke, zdravé- nezdravé, potreba vody...)
- Pozorovať prírodu, znaky prebúdzania sa prírody na jar, oslava prvého jarného dňa dramatickými a výtvarnými aktivitám.
- Osláviť Svetový deň vody- kampaň za pitie čistej vody z vodovodu, ochutnávka nápojov pripravených z vody, ochutnej bylinkami, ovocím.
- Tematická jarná vychádzka ku vodným tokom v blízkom okolí spojená s pozorovaním.

8. Dotkní sa zeme

- Vytvoriť deťom priestor na pochopenie vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia praktickými činnosťami.
- Aktívne sa zapojiť do činností v školskej záhrade, pozorovanie a experimentovanie - klíčenie rastlín, siatie semien, pripravovanie pôdy, vysádzanie zeleninových priesad, pozorovanie ich rastu.
- Oslava Dňa Zeme, všetepovať deťom význam a potrebu ochrany životného prostredia, aktívne sa zapojiť do týždňa Zelených škôl, prakticky plniť stanovený záväzok pre Zem vyplývajúci s Environmentálneho akčného plánu Zelenej školy
- Zúčastniť sa besedy so zamestnancom hvezdárne, tematická vychádzka na hvezdáreň.
- Osláviť mesiac lesov- aktívne sa zúčastniť lesníckeho dňa v spolupráci s lesnými pedagógmi.
- Zúčastniť sa besedy so zamestnancom hvezdárne, tematická vychádzka na hvezdáreň.
- Osláviť mesiac lesov- aktívne sa zúčastniť lesníckeho dňa v spolupráci s lesnými pedagógmi.

9. Rodina

- Prejavíť vzťah a ochranárske postoje k prírodnému prostrediu – oboznámiť sa s nebezpečenstvom požiaru – „ od plamienka k ohníku“.
- Poznávať jarné kvety – starostlivosť o skalku, tematická vychádzka na lúku.
- Rozlišovať zložky živej a neživej prírody priamo v prírode- výlet do jaskyne, spoznávať alternatívne formy energie (vietor, voda, slnko.....)- tvorivé aktivity.
- Starostlivosť o školský dvor – zbierané odpadkov podľa harmonogramu tried.

10. Tešíme sa na leto

- Osláviť Svetový deň životného prostredia, Medzinárodný deň piknikov- tvorivé aktivity, výlet, zodpovedné správanie sa v prírode a jej ochrana.
- Poznať a rozlišovať na základe priameho pozorovania domáce a exotické zvieratá – návšteva Konského dvora, Zoologickej záhrady.
- Aktivity na pocitovom chodníku, chôdza naboso, vnímať dotykom prírodniny. Poznať význam pôsobenia na chodidlo.
- Starostlivosť o školský dvor – zbierané odpadkov podľa harmonogramu tried.
- Zúčastniť sa tematickej vychádzky- ku potoku, ku rieke s pozorovaním ekosystémov.
- Zaujať pozitívne postoje k zvieracej ríši, poznať nebezpečenstvo vyplývajúce z dotýkania sa neznámych zvierat, nástrahy pri výletech do prírody.

